

forrás

A Győri Evangélikus Egyházközség időszaki kiadványa

2025 húsvét

És harmadnapra legyőzte a halált...

„...Et resurrexit tertia die.” írja Pilinszky Harmadnapon című versének záró sorában a hat hetes időszakot lezáró húsvéti ünnep lényegre törő üzenetét! Az örömhírt, mely megkerülhetetlenül szól a hamuszínű egek és a ravensbrücki fák fölzúgásáról, a fényt megérző gyökerekről, a feltámadó szélről és a felzengő világról. És persze mindarról, amit annaki-dején, előzményként Jézus megélt a Jeruzsálem felé vezető úton és az utolsó vacsora asztalánál megvalósuló tanítványi közösségben. Ott a főpap udvarán félelmében tagadásba menekülő Péter tekintetében, amikor a harmadik „Nem ismerem azt az embert” mondat elhangzása után találkozott a pilantásuk, Péter pedig keserves sírásra fakadt. Heródes és Pilátus előtt, akik meg akartak tudni valamit Jézusról, de csalódnuk kellett, mert Jézus nem szórazott Heródest és Pilátusnak sem mondott többet a szükséges, tömör válaszoknál. Aztán persze a latrokkal való találkozás, a kísértő utolsó próbálkozásával, és a ma még velem leszel a paradicsomban ígéretével. A kereszten elhangzó jézusi üzenetekben, melyeket úgy ismerünk, mint Jézus hét szava a kereszten.

„...Et resurrexit tertia die.” írja tehát ma is Pilinszky, miközben talán sokan úgy érzik, hogy a világ elment ezek mellett a szavak mellett. Hogy idegen, ismeretlen és egészen távoli az, amit Jézus megélt akkor, amire emlékezve aztán Pilinszky megfogalmazta sorait. S mi marad így sokaknak a 6 hetes böjti időszak lezárását, feloldását jelentő húsvéti

ünnepekből? Egy hosszú hétvége, melynek közeledtét már egészen korán jelzik a boltok polcain megjelenő csokinyuszik és egyéb húsvéthoz kapcsolódó különböző formájú édességek, illetve a tavasz időszakát hirdető húsvéti dekorációk. Valamik, amiben a

ma embere próbálja átmenteni az ünnepet, s mint mérföldkövekhez mérve életét, próbálja meghatározni azt.

De mégsem ezek az igazán lényeges dolgok! Persze fontosak, hiszen hogyan feledhetném kislányom izgatott keresgélését, melynek során kutatta a húsvéti kertben gondosan fűből felépített és elrejtett fészkekbe titokzatosan kerülő ajándékokat! Mégis, miközben az apai szív meghatódottságával figyeltem az izgatott keresgélését, valamiért egyre hangsúlyosabbá lett bennem az ünnep lényege, Jézus váltságművének beteljesítése: halála és feltámadása. Mindaz, amit ez az évekkel ezelőtt talált kép fogalmazott meg a számomra Húsvétal kapcsolatban. A hamuszínű

egek képében, melyet a hajnali felkelő nap fénye oly kontrasztosan megrajzol az égbolton. A szél fúttá fehér lepel, mely szinte Pilinszky záró sorát suttogja, ahogyan a szél lengeti, s amit az angyal így fogalmazott az asszonyoknak: „Miért keresitek a holtak között

az élő? Nincsen itt, feltámadt!” S valahogy pontosan azt hirdette, hogy ebben az egész húsvéti történetben egyszerre van jelen a biztos, szilárd, megkerülhetetlen és masszív, kemény kereszt, melyen talán még látszanak a szögek ütötte lyukak nyomai és az egykor életerőt hordozó, időközben megalvadt vér valószínűsége. Valami egészen közel fogható, egészen evilági és emberi, egészen materiális. Másik oldalon pedig az a szinte megfogalmazhatatlan szabadság, a feltámadás öröme, a reménykeltő üzenet, melyet a szélben lengő fehér lepel hirdet a számunkra. Amikor még anno teológus hallgatóként adtuk elő különböző gyülekezetekben a passió játékot, a vége az volt, hogy a kereszt

középen ott maradt a templomok elején, amelyre egy fehér lepel került. Így hirdette az evangéliumok örömhírét: „Miért keresitek a holtak között az élő? Nincsen itt, feltámadt!”

Jézus kereszthalála egyszeri és megismételhetetlen. S még ha sokan nem is tudnak, vagy nem akarnak mit kezdeni Húsvét ünnepének Jézusával, ő attól még mindannyiunk Megváltója. S mert ez így lehet, nézhetünk fel a keresztre, ereszkedhetünk térdre Jézus keresztfája előtt, és Feltámadásában új életet kapva indulhatunk el a mindennapi teendőink közé, bármennyire is nehezék tudnak lenni azok. Azért nézzünk fel a keresztre, melyet Jézus felvett helyettünk. Mert ő nem szabadulni akart tőle, mint teszik ezt oly sokan ezen a világon, hanem viszi, cipeli, hordozza folyamatosan, állhatatosan! S ha elcsendesedve elmondjuk magunkban Pilinszky bizonygítételét, talán mi is közelebb kerülhetünk Húsvét öröméhez, a feltámadás ünnepéhez!

Pilinszky János:
Harmadnapon

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérzik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszünhették dobogni szíve –
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

Ámen

Csorba János
lelkész

A tavalyi évben indítottunk cikksorozatot az akkor 80 esztendőes nádorvárosi evangélikus templom történetével kapcsolatban. Az első rész az ötlet megszületésétől a kivitelezés megindulásáig taglalta az eseményeket. Sorozatunk második részében a második világháború idején bekövetkezett változásokat vesszük számba.

Nádorvárosi evangélikus templomunk – A háború évei

Az 1940 nyarán meginduló építkezés eleinte igen jó iramban haladt. A munkálatokat ekkor még nem akadályozták sem anyagi problémák, sem anyagbeszerzési gondok. 1940. október 20-án zajlott le az ünnepélyes szegletkő letétel. Fedőlapul az Öregtemplom négy tégláját használták fel, melyekbe annak idején beleégették az 1784-es évszámot. Ezzel a gesztussal is hangsúlyozni kívánták a győri evangélikusság egységes voltát. Ahogyan Szabó József akkori igazgatólelkész fogalmazott: „Ez az új templom a régi templomnak édes leánya. Épülésére úgy nézünk, mint mikor az édesanya kiházasítja a leányát. A hozományhoz tartozik az a négy téglá, amelyet az Öregtemplom tövéből áthoztunk ide azok közül a téglák közül, amelyekkel 1784-ben megépítették az Öregtemplomot. Mikor ezt a négy téglát elhelyezzük, hitet teszünk afelől, hogy ez az új templom ugyanaz, mint a régi. Ugyanaz az alap: Jézus Krisztus, ugyanaz az anyag: hívek áldozatkészsége, s ugyanaz a cél: az Isten dicsősége.” Az esemény emlékét mai napig őrzi a torony alatt elhelyezett tábla: „A szegletkő maga Krisztus”.

Az építkezés megkezdésének egyéves évfordulóján, 1941. június 22-én ünnepélyes keretek közt felkerült a toronyra a 120 kilogrammos, aranyozott vaskereszt. A kezdeti lendület azonban csakhamar kifulladás, s 1941 végére a munkálatok lelassultak. Ennek hátterében egyfelől az állt, hogy a rendelkezésre álló tőkeforrások eddigre jobbára kimerültek, másfelől pedig a háborús anyagihiány egyre inkább éreztette hatását, nem sikerült vasat szerezni az építkezés folytatásához. Ugyanakkor, ha lassabb

ütemben is, de 1942 tavaszáig folytatódott a munka. Ekkor a megdrágult kivitelezési költségek miatt elfogyott pénzkeret teljes mértékben meggátolta az építkezés folytatását. A munkálatok közel egy évre felfüggesztésre kerültek. A problémát orvosolandó, 1943 májusában nagyszabású gyűjtés indult, hogy a templom épülete legalább kívülről végre befejezhető legyen. Az erőfeszítések meg is hozták a kívánt eredményt, s a templom 1944-re szerkezetiileg el is készült.

A kivitelezési munkálatokat ezekben az években generálkivitelezőként Káldy Barna evangélikus építőmester, építési vállalkozó vezényelte le, a műszaki ellenőrzést és a szervezőmunka egy részét a tervező, Sándy Gyula vállalta magára.

A háborús vészhelyzetre való tekintettel Kapi Béla püspök által ideiglenesen felszentelt templomot végül 1944. május 8-án vette használatba a gyülekezet. Ekkoriban heti egy istentiszteletet, valamint egy bibliórát tartottak az épületben.

A templom felépülésével párhuzamosan lépések történtek a belső tér kialakításával kapcsolatban is. A szakrális felszerelési tárgyak közül elsőnek Schima Bandi aranykoszorús iparművész feszülete és gyer-

tyatartói kerültek megvásárlásra 1942-ben. A mester élete főművének tartotta eme alkotását, melyet eredetileg a milánói egyházművészeti kiállításra szánt, azonban végül nem tudott vele időben elkészülni. Egyetlen 20 kg-os vastömbből formálta meg Krisztus testét forrasztás és reszelés nélkül, csak a legegyszerűbb kovácseszközöket használva. A munka során összesen 270 alkalommal helyezte kovácstűzbe a formálódó fémdarabot. Közeli megtekintve az arc mesterien tükrözi nagypéntek fájdalját. 1951-ben, az előzőekhez illeszkedve, Schima Bandi további 4 gyertyatartót készített a gyülekezet megrendelése alapján.

A templom talán legértékesebb műtárgya a vörös márványból készült keresztelőkút, amit Borsos Miklós szobrászművész alkotott 1944 augusztusa és szeptembere között. A medencét a négy evangélista alakja oszlopként tartja. A mű érdekessége, hogy az alkotó a színoptikus evangélisták arcvonásait a kor híres művészeiről mintázta: Mátéét Barcsay Jenő grafikus művésztől, Márkét Kodály Zoltán zeneszerzőről, Lukácsét Egy József festőművésztől, míg Jánosét saját magáról. A medence fedőlapja domborított vörösrézről ké-

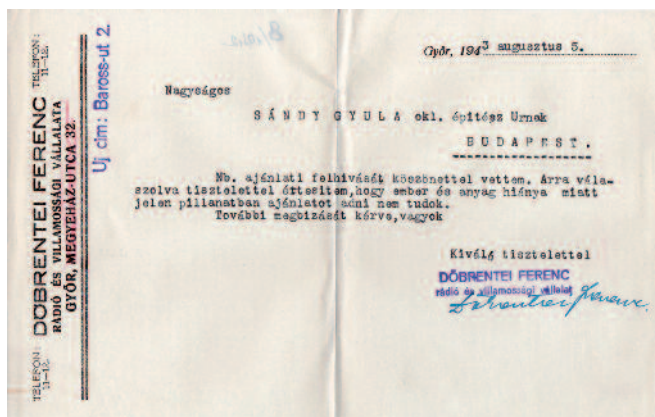

szült, rajta Jézus megkeresztelésének jelenete látható. A művek Tihanyban kerültek kialakításra, s vasúton érkeztek Győrbe, ahol szerencsés módon a vasútállomáson egy bombázást is túléltek. Szintén Borsos munkája az oltár melletti Angyali híradás című bronz dombormű, melyet a gyülekezet 1944 novemberében vásárolt meg a művésztől.

A templombelső bútorzatát szintén Sándy Gyula tervezte. A belső asztalosmunkák kivitelezése is ezekben az években indult meg Grünwald István műhelyében, ám a háború miatt a megrendelt munka elkészítése előbb lelassult, majd az e célra Grünwald raktárában őrzött, s részben már megmunkált faanyagok részben megsemmisülése, részben ellopása okán 1945 februárjában teljesen megszakadt.

A templom még hátralévő munkálatai a háborút követő inséges időszak miatt csak 1947-ben folytatódhattak.

Dr. Világi Dávid
történész, levéltáros

2. Miből lesz a cserebogár, vagy akár a lelkész?

A karácsonyi számban már olvashatták, az októberben nyugalomba vonult Jánosa Attila lelkésztestvérünk élet- és egyben elhívási történetének első részét. Ennek folytatása van most előttünk, melyben a középiskolás évektől a lelkészi szolgálat első időszakáig kapunk betekintést.

Legutóbb a középiskolai éveimnél hagytuk abba a történetet. Két néma tanúságtevőről hadd meséljek még, ami - így visszafele tekintve - inspirációt jelentett a lelkésszé válásom irányába azokban az években.

Az egyik egy felirat. Reggelente a celldömölki evangélikus templom előtt vitt el a busz, aminek ajtaja fölé ez volt írva: „Isten szeretet.” Fontos erőforrás volt nekem, hogy napkezdtkor rátekinsek erre a rövid mondatra.

A másik néma tanúságtevőm csak a tél reggeli sötétjében volt látható, de akkor minden nap. Az iskola felé igyekezve a járdáról egy kis ház ablakán betekintve a sárga lámpafényben egy öreg nénit láttam térdelni, aki minden nap ott imádkozott az ágya mellett. Nem tudom ki volt, sosem találkoztunk, nem is tudott rólam. Nekem viszont – persze ezt csak így utólag látom – egészen bizonyosan inspirációt jelentett az ő imádsága a lelkésszé válásomhoz.

A középiskola végén magával ragadott a művészet. Rajzolni kezdtem, és annyira élveztem a rajzolást, a grafikát, hogy rajztanár szerettem volna lenni. Fel is vettek, és úgy éreztem, hogy egy világ nyílt meg előttem ezek alatt az évek alatt. Idős lelkésszemmel (néhai Kiss Gyula bácsival) találkozáva ő felvetette, „nem oda kellett volna menned”, de nem mondta, hogy akkor hova, én pedig nem is firtattam. Érdekes, hogy mennyire bennem maradt ez a mondata! Távol kerültem otthonról és magával ragadott a felsőoktatás nyüzsgő, életteli világa. Hálás vagyok, hogy megajándékozott ezekkel a szárnyalással teli évekkel Isten. Tanulmányaim végeztével a nyár folyamán feleségemmel Klárával összeházasodtuk.

A diploma megszerzését kö-

vetően úgy éreztem, hogy mind a kollégák, mind a tanítványok és szülők körében megbecsült tanár lettem. Lelkesen és örömmel tanítottam gimnazistákat és általános iskolásokat egyaránt. Nem csak rajzra, földrajzra is. Egy idő után azonban komoly hiányérzet kerített hatalmába. Azt kellett látnom, hogy a tanítványaimnak valami sokkal fontosabb, alapvetőbb ismerete hiányzik, mint az, amit én tanítok nekik. Nem csak az alpműveltség, hanem az élet alapvető tájékoztatósi pontja sincsen meg. Az, hogy el tudjanak igazodni, hogy mi az ami jó és mi az ami rossz, hogy felismerjék az értéket az értéktelen vagy az értékesnek csak látszó között. Hogy saját helyüket, értéküket világosan lássák a világban. Láttam, hogy az életükben nincsenek irányok, értékek, tekintélyek és küldetések. Mindenki csak él „bele a világba”, minden tudatosság és értelem nélkül. „Percemberkéék dáridója tart”, ahogy a költő mondja, és magam is ott vagyok köztük, holott megadtott annak látása, hogy ez így rossz irány.

Hiába voltam megbecsülve a munkám révén, egyre rosszabbul éreztem magam ebben. Úgy gondoltam, hiába tanítom művészet és a földrajz szépségeit és fogalmait, a lényeg fedésben marad, én pedig „ledarálom az életemet”, ha ezt így folytatom tovább. Így hasztalan dolgozom és hiába élek. Felesleges amit csinálók és értelmetlen így a létem is. Nehéz időszak volt ez, az a kérdés gyötört, hogy ha nem azt kell tennem, akkor mit? Mi az én életem valódi célja?

Egy vasárnapi igehirdetés hallgatása közben jutottam el a felismerésre: „Ez az! Ezt kerestem! Ezt szeretném tanítani! Ha

nem lehetek lelkész, bele is halok!” Ebben az időben már nő voltam, sőt a feleségem kismama volt, első gyermekünket vártuk. A gondolat tehát meglehetősen meredek volt ebben a helyzetben. Mikor néhai Kovács Imre lelkész úrnak elmondtam, hogy megszólítottam, természetesnek vette, hogy levelezőn végzem majd a teológiát. Így azonban abban az időben nem képezték lelkészeket, ezért én

nappalira szerettem volna menni. Amikor otthon a feleségemnek és a szüleimnek beszámoltam ezekről, magam is meglepődtem, hogy nem volt ellentmondás. A család összefogott, mellém állt. Méheket vettem azaz a szándékkal, hogy az eladott méz árával én is hozzá fogok járulni valamiképp a várható anyagi terhekhez.

Amikor a munkahelyemen az igazgató úrnak bejelentettem, hogy más irányba kanyarodik az életem, bár meglepődött, korrekten fogadta. A tantestület tagjai viszont többé nem beszéltek velem. De volt egy idős napközis tanárnő, Aranka néni, aki minden általam tartott szülői értekezleten ott volt, lelkesen hallgatta amit mondok, ő mikor találkoztunk, közel lépett, rám

mosolygott, összekulcsolta két maga elé emelt kezét és könynyes szemmel, halkán, de rebesző örömmel mondta: „Én tudtam! Én tudtam!”

Aztán felvettek és így lettem megbecsült „tanár úrból”, akinek a menzán a „konyhas néni” válogatták a finom falatokat, teológus, akinek hideg és sötét reggeleken kezébe adták a „Teológus Otthon” macskaköveken zörgő kiskocsiját a bevásárló listával, hogy a Bosnyák téri nagybani piacon megvegye az ebéd hozzávalóit. Az „Istenről való beszéd” iskolája, az egykori Teológiai Akadémia valóban az Élet iskolája volt, ami sok fontos tantárgya

mellett alázatra is tanított. No meg közben elérkezett a „rendszeráltás” is, ami szinte hihetetlen volt.

A teológia végeztével Répcelakon kezdtem a pályámat. Hálás vagyok a laki gyülekezetnek, akik szinte a „tenyerükön hordoztak”, ahol végül mind a négy gyermekünk megszületett. Négy évet töltöttünk ott, akkor kezdtem meg a Semmelweis Egyetem posztgraduális képzésén mentálhigiénés szakemberi tanulmányaimat, ami meghatározó volt mind a lelkészi pályámra nézve, mind a családi életemre vonatkozóan. Aztán 28 év győri parókusság következett, mellette pedig 24 év börtönlelkészség is. De ez már egy másik különös történet.

Jánosa Attila
ny. lelkész

Az Úr napja és a feltámadás ünnepe az egyházi esztendőben

Egy vasárnap délelőtti szolgálat után a templomunkból Szabadhegy felé tartva beszaladtam az egyik áruházba egy árucikkért, ami még hiányzott az ebédhez. A pénztár előtt a sorban állók között kisebb szóváltás kerekedett, néhányan hangoskodtak, nem szép szavakkal illették egymást. Különösen egy tagbaszakadt férfiember volt magából kikelve. Az ott szolgálatot teljesítő apró termetű biztonsági őr ezt hallva felcsattant: - Micsoda beszéd ez? Rádásul az Úr napján! Azonnal fejezzék be!... Csend lett. A hőzöngő vásárlókba belefagyott a szó... Én, aki csendben figyeltem a jelentet, akkor nem, de egy pár nappal későbbi vásárlás alkalmával odaléptem a biztonsági őrhez és elmondtam neki, milyen jó volt a vasárnapji fellépésének tanúja lenni, hallani, hogy az Úr napjára hivatkozott.

Az Úr napja az első keresztények idején kiemelt jelentőségű volt. Jézus feltámadása akkora öröm volt számukra, hogy minden vasárnap ünnepelték azt. Összejöttek és dicsőítették élő Urukát. Ezért került át nagyon hamar az Úrnak szentelt nap szombatról vasárnapra.

Bár nagypéntek előtt Krisztus Urunk háromszor is szólt haláláról és feltámadásáról, amikor ez megtörtént mégis összezavarodtak, féltek, megfutamodtak még a tanítványai is. Pedig a feltámadás hite kultúránk része volt ősidőktől fogva, mert a judaizmus hitvilágának egyik alapvető pillére a halottak feltámadásával kapcsolatos várakozás. A zsidóságon belül a szaduceusok pártja kivételt képezett ez alól. A másik két párt a farizeusok és az esszénusok hittek a halottak feltámadásában. Később ez a hit az ortodox zsidó teológia szerves része lett. Dániel próféta könyvében ez áll: *Azok közül, akik a föld porában alszanak, sokan felébrednek majd: némelyek örök életre, némelyek gyalázatra és örök utálatra. Az értelmesek fényleni fognak, mint a fénylő égbolt, és akik sokakat igazságra vezettek, mint a csillagok mindörökké.* (Dániel 12,2) A 16. zsoltárt is idézhetjük: *Nem hagysz engem a holtak hazájában, nem engeded, hogy hived leszálljon a sírba. Egyik tradicionális zsidó ima pedig így hangzik: „Segítő, megmentő és oltalmazó Uralkodó! Áldott vagy Te, Örökkévaló, Ábrahám védelmezője. Örök a hatalmad, Urunk, Te kelted életre a holtakat, nagy megmentő!”.*

Régen is és ma is éltek, élnek emberek, akik Jézus Krisztus szavait, tetteit nagyra tartották, becsülték őt, többek között a szenvedések, megaláztatások alatti szelídsége mi-

att. Jézus életének utolsó epizódját, a húsvéti híradást azonban már nem sorolják a történeti tudósítások közé. Képtelenségnek tartják, amiről húsvét szól. Mondják ezt azért, mert a húsvéti üzenet irreális, vagy mondhatjuk szürreális, a való világunkon túli, felfoghatatlan. Sokan karácsonytól nagyszombatig követnék Jézust, csak a jászoltól a sírig, a bölcsőtől a koporsóig. Ez logikailag követhető üzenet. De húsvét? Az egy másik dimenzió. Pedig gondoljunk csak bele, Jézus Krisztus Betlehemben született, Názáretben nőtt fel, majd 30 esztendősen korábban tanítani kezdett, betegeket gyógyított, halottakat támasztott fel s népét bűnbánatra akarta vezetni! 33 korában Jeruzsálembé érkezett a zsidó húsvét, a páska ünnepére. Ám a főpapok, akik féltették hatalmukat, elérkezettnek látták az időt, hogy megszabaduljanak Jézustól. A zsidók legfőbb kormányzó testülete, a nagytanács istenkáromlással vádolta és elítélte őt. A Názáreti Jézus, akit az ember által kieszelt válogatott kínzásoknak kitéve nagypénteken a rómaiak megölték, aki a kereszten agonizálva halt meg, akinek a holttestét levették, sziklasírba tették és eltemették, harmadnapra feltámadt, él, és azóta is él. Akkor, ott új teremtes történt és ennek az új teremtesnek mindnyájan részesei lehetünk. Krisztus Urunk nem az anyagi világnak a biológiai létét nyerte vissza, mint Jairus gyermeke, mint Lázár, mint a naini ifjú, hanem az el nem múló életbe lépett. A feltámadás csodája nem haladja meg a mindenható Isten képességeit. Nem az egyik legnagyobb örömmünnepe kellene, hogy legyen a húsvét ennek az egész teremtetett világnak? Bölcsőtől a koporsóig bárkit lehet követni, de az új teremtes, ami Jézus Krisztus feltámadása által nekünk is részünk lehet, egészen egyedülálló, Isten adta lehetőség minden ember számára.

Igen, halála után harmadnapra a sírját üresen találták, Isten feltámasztotta Őt a halottak közül, majd sok emberrel találkozott. Az első tanúk nők voltak. Pál felsorolja az első tanúkat, de az asszonyokat nem említi, mert a törvény előtt ők nem lehettek tanúk. De a férfiak igen. Pál levelében említi Kéfast, azaz Péter apostolt, a tizenkettőt és több mint 500 emberről ír (1 Kor 15,5-7). Azután megjelent Jakabnak majd valamennyi apostolnak. Ugyancsak itt ír arról is, ha Krisztus nem támasztott fel, nincs értelme a tanításuknak és nincs értelme a hívek hitének sem (16. v).

Jézus Krisztus feltámadása nagy esemény a világtörténelemben, mert Isten ezzel igazolta, hogy Jézus valóban az, akinek

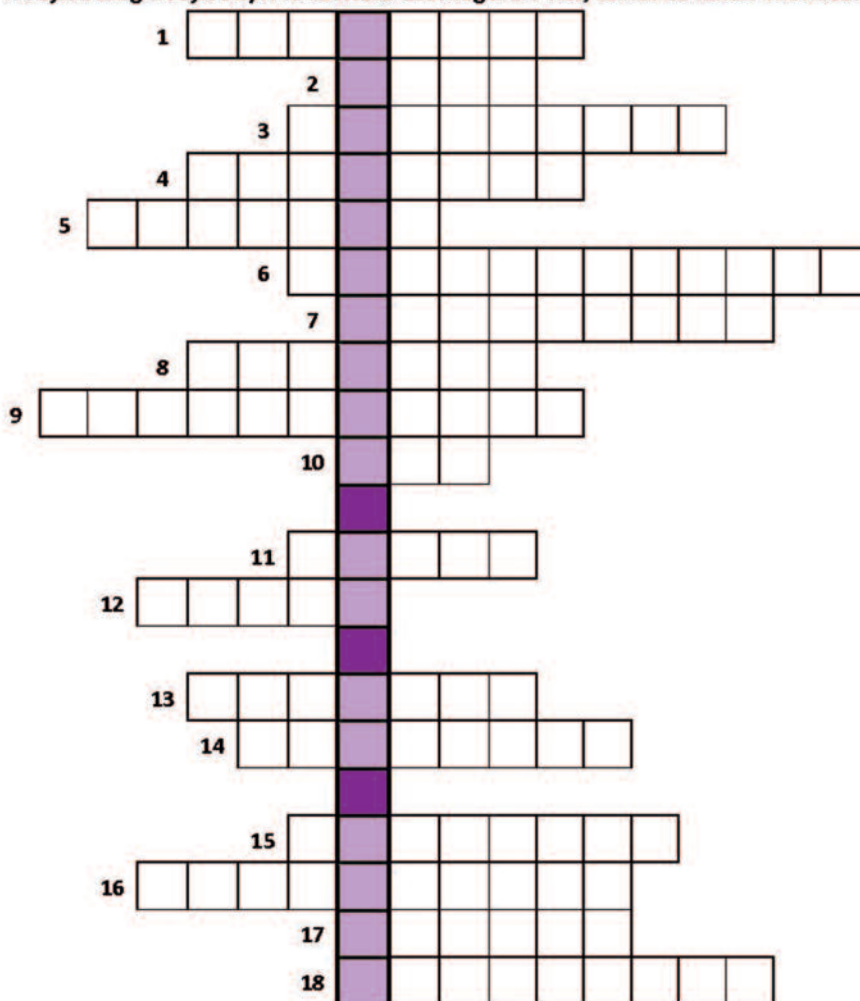
mondta magát, Ő Isten Fia, neki adatott minden hatalom mennyen és földön. Igaz minden tanítása, akár elhitték azt korábban, akár nem. Nyilvánvalóvá vált, hogy Isten erejével gyógyított és tett sok csodát. Feltámadásával legyőzte a halál hatalmát. Pál a halált a fullánkja vesztett méhecskéhez hasonlítja, mely még döngicsél egy ideig, de aki tudja, hogy már kiszakadt a fullánkja, nem fél tőle. A hívő ember túllát a halálon, tudja, hogy Jézus Krisztus második eljövetelkor minket is feltámaszt majd. Ezért mondja az Ige, hogy boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg. Vagyis azok, akik itt a földi életben Krisztussal jártak, benne hittek, akik annak bizonyosságában járták földi útjukat, hogy az Ő szeme előtt zajlik éltük, előtte felelősek mindenért. A hívő ember Jézus jelenlétének tudatában tölti életének minden napját. Élő Urunk van, aki halálával bocsánatot szerzett a múltunkra, feltámadásával megnyitotta előttünk az örök élet kapuját.

A húsvét un. mozgó ünnep lett, héber neve pásza vagy páska. A szó kikerülést, elkerülést jelent. A keresztény és a zsidó ünnep időpontját tekintve egybe is esett egészen 325-ig. A zsidók ekkor ünnepelték az Egyiptomból való kivonulást. Nissán hó 14. napján tartották az Egyiptomból való szabadulás ünnepét, ez eshetett a hét bármelyik napjára. A keleti keresztények a zsidó húsvét utáni vasárnap kezdték ünnepelni az ő húsvétjukat. A pravoszláv vagy ortodox húsvétot most is akkor ünneplik, például a hazánkkal szomszédos országokban is. 325-ben szabályozta a keresztény ünnepek rendjét a Níceai zsinat, ekkor vált el a két ünnep ideje, a nyugati kereszténységben a tavaszi holdtölte utáni első vasárnapra helyezték húsvét ünnepét, ez mindig március 22 és április 25 közé esik.

A magyar nyelvben húsvét az ünnep megnevezése, de mennyivel szerencsebb lenne Feltámadás ünnepnek nevezni, a vasárnapot pedig az Úr napjának. Mert nem azon van a hangsúly, hogy vége a bűntnek, akik az elmúlt 40 napban húsmeniesen étkeztek, ismét fogyaszthatnak húst. A vasárnap szavunk is a vásár kifejezésből ered, pedig az az Úr napja. De számunkra, evangélikus keresztények számára ugye nem kérdés, húsvétkor és vasárnaponként is a feltámadott Jézus Krisztus van a középpontban. Az ő áldása legyen rajtunk ünnepnapokon és hétköznapokon egyaránt!

Mesterházy Zsuzsanna
lelkész

I. Fejtsd meg a rejtvényt! Ki mondta ezt magáról? Hol, mikor és kinek mondta? Keresd ki az igeverset a Bibliában!

1. Megjövendölték Jézus szenvedését és halálát.
2. A hét hányadik napján mentek az asszonyok Jézus sírházhoz?
3. Ezt vittek magukkal az asszonyok a sírhoz.
4. Ezt nem találták a sírban.
5. Ők őrizték a sírt.
6. A sírnál két férfi azt mondta az asszonyoknak, hogy...
7. Kik mentek először a sírhoz?
8. Idevalósi volt az egyik Mária.
9. Kiknek vitték a hírt az asszonyok?
10. Üres volt.
11. A tagadó tanítvány.
12. Ő volt az egyik tanítvány, aki elment a sírhoz.
13. Egyike a sírhoz menő asszonyoknak.
14. Ennyi tanítvány maradt húsvétra.
15. Ezt mondta Jézus a tanítványoknak feltámadása után.
16. Ezt kérdezte Jézus a tanítványoktól feltámadása után: Miért... meg?
17. Ide tartott két tanítvány, mikor Jézus csatlakozott hozzájuk az úton.
18. Mit mondott Jézus, mit csináljanak a tanítványok a Jézus sebeivel?

„Én vagyok” _____

_____, János evangéliuma _____:

Ki mondta? _____ Kinek mondta? _____

Hol, mikor mondta? _____

II. Jézus többször is kijelentette, hogy szenvednie kell, meg kell halnia, de harmadnap fel fog támadni.

Keress az evangéliumokban olyan ígéresezket, amelyekben erről beszél Jézus. Írd le az igehelyeket!

Pl. Máté evangéliuma 16:21.

Sorolj fel még legalább három ilyen igehelyet az evangéliumokból, ahol Jézus saját feltámadásáról beszél!

**TAVASZI KINCSKERESŐ
GYERMEKNAP**

IDŐPONT: 2025. ÁPRILIS 17.
Helyszín: Liezen-Mayer utcai gyülekezeti terem
Részvételi szándék jelzése: mhazyzs@gmail.com

**NYÁRI NAPKÖZIS
HITTANTÁBORAINK:**

Öregtemplom
2025. június 23–27.
Nádorvárosi templom
2025. július 28–augusztus 1.
gyor@lutheran.hu

Evangélikus iskolák kórusainak találkozója az Öregtemplomban

Az evangélikus egyház, az evangélikus istentisztelet szerkesztője az ének, az énekesz. Ezen alapgondolat jegyében immár 20 éve szervezik az Evangélikus Iskolák Kórustalálkozóját. Az idei évben erre a kórustalálkozóra iskolánk és az Öregtemplom falai között kerül sor 2025. április 11-12-én. Ez a találkozó két szempontból is örömteli esemény számunkra. Egyrészt vendégül láthatunk 10 kórust, mintegy 350 énekelni szerető diákot, akik az ország minden pontjáról érkeznek.

Másrészt a saját énekkarunk is fellép ezen a találkozón. Több mint 10 év után van újra ének-kara iskolánknak, köszönhetően Kertészné Szabó Judit énektanárunk odaadó munkájának. Közel 70 tanuló énekel a kar-nagy vezetésével, hetente több alkalommal tartanak énekkari próbákat, megélve a közösség és az éneklés örömeit.

Komoly zenei élet indult el újra az iskolánkban, hiszen a már említett kórus mellett működik egy alsós illetve szülői kórus, valamint furulya szakkör.

Péterfy verstársaság

2024/2025-ös tanév talán legérdekesebb diák kezdeményezése a címben említett verstársaság megalakulása. Boross Kristóf 11. osztályos tanuló a társaság megalapításának ötletgazdája, az ő gondolatát támogatta meg Ott Judit iskolánk magyar tanára, a humán munkaközösség vezetője. A társaság azzal a céllal jött létre, hogy a költészetet népszerűsítse a középiskolás diákok körében. Ez egyrészt szól a vers-

mondás szépségéről, az élmény átadásáról; másrészt a versírás, mint alkotás egyediségéről. Ez utóbbinak lehettünk részesei a Kisfaludy Könyvtárban, amikor iskolánk diákköltőivel Rétfalvi Árpád tanárúr beszélgetett a Báránnyelők című verses előadó esten.

Reménység szerint a társaság alapítóinak lelkesedése rámutat arra, hogy napjaink chatelős leegyszerűsített kommunikációján túl több is létezik...

Franciaország magyarországi nagykövete járt az iskolánkban

Napjainkban a családok valós igénye, hogy a középiskolában a diákok minél több lehetőséget kapjanak idegen nyelv tanulására. Ennek szellemében iskolánkban angol, német, olasz és francia idegen nyelvek sajátíthatók el. Judtné Takács Linda, iskolánk francia nyelv tanárának lelkesedése, a francia nyelvtanítás iránti elkötelezettségének köszönhetően 2025 szeptembere óta francia nyelvi lektor is dolgozik iskolánkban. Ez a kapcsolat hozta magával Franciaország budapesti nagykövete, Exc. Jonathan Lacôte úr győri programja

keretében látogatást tett iskolánkban három fős kíséretével (a budapesti Francia Intézet igazgatójával és két további munkatársával). Az iskola kisfilmes bemutatása után, diákjaink francia nyelven tettek fel kérdéseket, érdeklődtek a nagykövet munkája iránt, ő pedig többször is hangsúlyozta diákjaink számára a nyelvtanulást, a kultúrák megismerésének fontosságát.

Nagykövet Úr valós érdeklődést mutatott iskolánk iránt, tervezett program idején túl bejárta az iskola épületét és nagyon köszönte a szíves vendéglátást.

Húsvét előtt, Húsvét után

Besüt a tavaszi napsugár a foglalkoztató ablakán, végig simítja az asztalon a piros tulipán szirmait, az ünnepre készülő tapsifülek huncut füleit... elmerengnek miről is írhatnék. Az élet árnyékos és napfényes oldala itt az idősök ott-

honában is megvan. A mérleg nem mindegy... Visszatekintek az elmúlt pár hónapra, évekre, mióta itt dolgozom. Sok változás volt ez idő alatt. Például több lett a demens beteg, leképezve a világ- és hazai viszonylatban is növekvő tendenciát. Ez másfajta kihívást jelent mind a nővérekre, mind a többi dolgozóra, lakókra nézve is. Részt vettünk to-

vábbképzéseken, az elméletet tudjuk, a gyakorlat azonban nemcsak fizikálisan, hanem mentálisan is nehéz. Szenvedés, fájdalom, szomorúság, könny, súlyos betegségek, mozgáskorlátozottság... Aktivitás, vitalitás, érdeklődés, bölcsesség, akarat, mosoly, hála, jóakarát... árnyék és fény.

Hivatástudat, hit, ember-szeretet, amely tíz, húsz, harminc éve megtart embereket ebben a munkában. Igen, van, aki idén harminc éve dolgozik az intézményben, és olyan is, aki bőrcsi éveit is beleszámítva, már nyugdíj mellett negyven év körül jár!

A mindennapi fizikai és egészségügyi ellátás mellett a foglalkoztatás is fontos szerepet tölt be lakóink életében. A karácsonyi ünnepkörre készülve a szokásos betű-, társas- és kirakójátékokon, színezésen, közös éneklésen kívül készültek nagyon szép ádventi koszorúk, Mikulásra ajándék papírsapkák, karácsonyi képeslap. Közösén díszítettük folyosónként az ott lakókkal a karácsonyfákat. Nagy örömmel vártuk és fogadtuk a mendiká-

ló óvodásokat, akik énekeltek, verset mondtak nagyon szépen. Karácsonyi finomságokból sem volt hiány, ezúton is köszönjük az adományként hozott süteményeket!

Az óévet istentisztelettel búcsúztattuk. A nemrég véget ért farsangi időszakban többször vetítettünk vidám operett slágereket, álarcot színezték akik kedvet kaptak erre, és 42 lakó részvételével meghívott előadó gondoskodott a jó

hangulatról. Bertalan Péter tangóharmonikán játszott és énekelt ismert, az idősök által kedvelt dallamokat. Elhozta felszerelését, profi hangzást biztosítva a hangfalakkal, erősítővel, mindezt pusztán szeretetből! A műsor végére jópáran táncra "perdültek", ki állva, ki ülve.

E sorok írásakor bőjtben vagyunk már, áhítatokon, istentiszteleteken elcsendesedve várjuk a Húsvétot.

Áldott ünnepet szeretnék kívánni Túrmezei Erzsébet Húsvét után című versével:

HÚSVÉT ELŐTT... nehéz, szomorú léptek.
Húsvét előtt...zokogó, bús miértek.
Húsvét előtt...ajtók, kemények, zártak.
Húsvét előtt...arcok, fakóra váltak.
Húsvét előtt...szívek, üres-szegények.
Húsvét előtt...kihamvadott remények.
Húsvét előtt...egy nagy "Minden hiába!"
Bús eltemetkezés az éjszakába.

De húsvét lett! Feltámadott a Mester!
HÚSVÉT UTÁN...el a gyással, könnyekkel!
Húsvét után...futni a hírrel frissen!
Húsvét után...már nem kérdezni mit sem!
Húsvét után...új cél és új sietség!
Jézus él! Nincs út, mely messze esnék!
Húsvét után...erő, diadal, élet!

Csak azokért sírunk húsvéti könnyet,
Akik még mindig húsvét előtt élnek.

Samu Jánosné
mentálhigiénés munkatárs

Forrás – Győri Evangélikus Hírlevél. Főszerkesztő: Vancsai József. Szerkesztőbizottság tagjai: Csorba János, Mesterházy Zsuzsanna, Vancsai József. Szerkesztő: Dobó Eszter | Nyomdai előkészítés: Konrád Grafika. Nyomtatta: Palatia Nyomda, Győr. A kiadvány ingyenes. Adományokat köszönettel elfogadunk.

Amennyiben a jövőben nem szeretné megkapni ingyenes kiadványunkat, kérjük írásban jelezze a gyor@lutheran.hu címen.

Ünnepi istentiszteleti rend

április		Öregtemplom			Nádorvárosi templom			Szabad-hegy	Gönyű	Bácsa	Börcs	Öttevény	Győrszentiván	Infó
		8:30	10:00	egyéb	8:30	10:00	egyéb	16:00	8:30	15:00	8:30	8:30	15:00	
17.	Cs			18:00 SZJ*			16:30 SZJ*							Nagycsütörtök
18.	P		CSJ*			VJ*					CSJ*	VJ*		Nagypéntek
19.	Szo			19:00 CSJ										Nagyszombat
20.	V		SZJ*			MZS*		MZS*	MZS*	CSJ*	SZJ*	CSJ*	SZJ*	Húsvét 1
21.	H		MZS*			VJ*								Húsvét 2

Jelölések: *=úrvacsorás istentisztelet, SZ.J.=Szemerei János, CS.J.=Csorba János, M.ZS.=Mesterházy Zsuzsanna, V.J.=Vancsai József

Elérhetőségek, lelkesi körzetek

Honlap: gyor.lutheran.hu • E-mail: gyor@lutheran.hu • Facebook: Győri Evangélikus Egyházközség

1. körzet:

CSORBA JÁNOS lelkész
(06/20/824-6247)

Újváros, Sziget, Pinnyéd, Belváros,
Révfa, Bácsa, Vámoszabadi,
Likócs

2. körzet:

VANCSAI JÓZSEF igazgatólelkész
(06/20/824-2248)

9024 és a 9023 irányítószám, kivéve
a Fehérvári út, Szigethy Attila út és
a Szent Imre út által határolt rész;
Gönyű, Börcs, Abda, Öttevény

3. körzet:

MESTERHÁZY ZSUZSANNA lelkész
(06/20/416-3501)

9028 és a 9023 irányítószám
a Fehérvári út, Szigethy Attila út
és a Szent Imre út által határolt
részen; Győrszentiván, Gyárvarós

Intézményeink:

Szeretetház lelkésze:

VANCSAI JÓZSEF igazgatólelkész (06/20/824-2248)

Iskolalelkészek:

VANCSAI JÓZSEF igazgatólelkész (06/20/824-2248)

CSORBÁNÉ FARKAS ZSÓFIA lelkész (06/20/824-8765);

CSORBA JÁNOS lelkész (06/20/824-6247)

Az egyházfenntartói járulék presbitérium által ajánlott
minimum összege 12.000 Ft/fő/év.

A jelenlegi inflációra való tekintettel kérjük, hogy
aki teheti kérjük magasabb összeggel támogassa
az Egyházközség szolgálatát.

Az összeget a Győri Evangélikus Egyházközség
CIB Bank 10700031-25055203-51100005 számlaszámán
utalással is befizethetik.

Kérjük a kedves gyülekezeti tagokat, hogy egyházközségi ügyek (esküvő, keresztelő, temetés) intézésekor keressék a lakóhelyük szerint illetékes lelkészt!

Kérjük a Kedves Testvéreket, hogy adóbevallásuk kitöltésekor 1+1%-ukat ajánlják fel egyházunk, illetve egyházunk alapítványainak javára. **Egyházunk technikai száma: 0035.** Az alapítványi számok az iratterjesztési asztalon találhatók. Az 1 % felajánlása nem azonos az egyházfenntartói hozzájárulással.

„Torkos András” Evangélikus Egyházi Művelődési Alapítvány

adószáma: 19112099-1-08

Pálmai Lajos Evangélikus Egyházi Alapítvány

adószáma: 18530399-1-08

Túróczy-hagyaték Alapítvány

adószáma: 18125782-1-41

Öregtemplomi Központi Lelkesi Hivatal

Hivatali idő: H–K–Sze–Cs–P: 8:00–14:00 Cím: 9025 Győr, Petőfi tér 2. Mobil: 20/824-8101

Áldott, boldog húsvéti ünnepeket kívánunk minden kedves olvasónknak!